

tiæt skal opklare forbrydelser og sikre tryghed og frihed, ikke løse boligproblemer eller sociale problemer. De sociale myndigheder, skolerne, kulturforvaltningerne og politikerne skal sikre de unge så gode opvækstvilkår, at de ikke – for deres egen og andres skyld – kommer på kant med loven. Det er udtryk for politisk fejhed at vælte politiske og sociale problemer over på politiet, og det er udtryk for kulturel fattigdom at anvende straffesystemet over for børn og unge.

Netop fordi sanktionssystemet er så uhensigtsmæssigt i forhold til børns og unges problemer, kan det kun med rimelighed anvendes som konsekvens af, at man har opgivet de pågældende unge. Hvis dette er udgangspunktet, er der mening i at bringe det i anvendelse. Men det er jo netop ikke udgangspunktet. I så fald ville forslagsstillerne også være ganske uenige. Tværtimod er det erklærede udgangspunkt fortsat, at de unge lovovertrædere skal støttes, hjælpes og stimuleres. I konsekvens heraf må samfundet holde op med at anvende de midler, der indebærer den bedste garanti for, at de unge netop ikke støttes, hjælpes og stimuleres.

Forholdet til andre lavaldrer

Forslagsstillerne har tidligere gjort sig til talsmænd/-kvinder for differentierede lavaldrer, som det f.eks. kendes fra Island. Dette indebærer, at der ikke nødvendigvis behøver at være sammenfald mellem f.eks. myndighedsalder, valgretsalder, seksuel lavalder og kriminel lavalder. Disse kan godt indtræde successivt. Princippet bør være, at de, der giver den unge ansvar, bør indtræde først. Gennem ansvarsudøvelse udvikles og styrkes personen. Senere kan der så indsættes sanktioner, men netop gennem ansvarsudøvelsen vil det så vise sig, at »behovet« for sanktioner bliver mindre. Ansvarsudøvelsen kan ske gennem indflydelse på sit eget liv og muligheden for at deltage i samfundsmæssige beslutninger. Aktivitet og deltagelse i små og store beslutningsprocesser vil være af stor udviklingsmæssig betydning.

Det er derfor helt i overensstemmelse med denne opfattelse af »rækkefølgen« for de enkelte lavaldrer, at strafferetlige sanktioner først bør kunne iværksættes fra det fyldte 18. år.

Historisk har de forskellige lavaldrer ikke fulgt hinanden, end ikke den seksuelle og den kriminelle lavalder. Før straffelovsreformen af 1930 var den seksuelle lavalder således 12 år og den kriminelle lavalder – som nævnt – 14 år.